

UCHWAŁA Nr .....

RADY MIEJSKIEJ RADZYŃ CHEŁMIŃSKIEGO

z dnia 14 grudnia 2019r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień na rok 2020”.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.), art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r.o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.) i art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 852)

uchwała się, co następuje:

§1.

Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień na rok 2020”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej**

Jan Michaliszyn

SPRAWDZONO POD WZGLĘDEM
FORMALNO - PRAWNYM

radca prawny
Mariusz Kosakowski

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020, ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii - jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, w tym NSP (*Nowych Substancji Psychoaktywnych*). Powyższe działania realizowane są w oparciu o program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, zwany dalej Programem.

Istotą przedmiotowego Programu jest przeciwdziałanie uzależnieniom, których patomechanizm jest podobny niezależnie od substancji czy czynności, która wywołuje uzależnienie. Charakter podejmowanych działań w zakresie profilaktyki jest wspólny dla obu uzależnień. Uzależnienia często występują równolegle, mają podobne podłoże i niosą zbliżone konsekwencje, integracja w/w programów pozwoli efektywniej zarządzać usługami oferowanymi w ramach obu obszarów.

Zadania zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień na rok 2020, zostały określone na podstawie zleconej i przeprowadzonej przez zewnętrzną firmę - „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych” z uwzględnieniem wniosków wpływających z badań, z uwzględnieniem zarówno potrzeb mieszkańców miasta i gminy Radzyń Chełmiński, jak i zobowiązań wynikających z aktów prawnych.

Głównym założeniem Programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania środków psychoaktywnych przez rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, wzrost społecznej świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania substancji psychoaktywnych, integrację społeczną i zawodową osób uzależnionych oraz doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację przedmiotowego Programu.

Program powstał przy udziale Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzynie Chełmińskim i posiada jej pozytywną opinię.

W związku z powyższym przyjęcie uchwały jest zasadne.

Załącznik do uchwały nr
Rady Miejskiej Radzyna Chełmińskiego
z dnia 14 grudnia 2019r.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych, Narkomanii
oraz
Innych Uzależnień na rok 2020**

Radzyń Chełmiński, grudzień 2019r.

SPIS TREŚCI

Rozdział I	Wstęp, postanowienia ogólne, s. 2
Rozdział II	Diagnoza stanu problemów i zasobów na terenie Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński, s. 3
Rozdział III	Cel Programu, s. 9
Rozdział IV	Główne zadania do realizacji, s. 10
Rozdział V	Wskaźniki realizacji zadań, s. 13
Rozdział VI	Sposób realizacji Programu, s. 14
Rozdział VII	Przewidywane efekty realizacji Programu, s. 14
Rozdział VIII	Główni realizatorzy i partnerzy Programu, s. 14
Rozdział IX	Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzynie Chełmińskim, s. 15
Załącznik nr 1	Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na rok 2020, s.16.

Rozdział I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień na rok 2020 stanowi kontynuację działań realizowanych w latach wcześniejszych i jest zgodny z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020.

2. Program określa lokalną strategię Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński w zakresie:

- 1) profilaktyki zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu, papierosów, narkotyków, dopalaczy i innych substancji uzależniających,
- 2) praktycznej realizacji w Mieście i Gminie Radzyń Chełmiński zadań własnych gminy i priorytetów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

3. Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2020, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2019 r., poz. 2277, z późn. zm.).

4. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację programu. Zgodnie z art. 18² w/w ustawy środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

5. Polityka gminy w obszarze profilaktyki społecznej łączącej się z obecnością zagrożeń alkoholizmem i narkomanią oraz innymi destrukcyjnymi zachowaniami ryzykownymi głównie wśród dzieci i młodzieży szkolnej, ukierunkowana jest na budowanie zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów generowanych przez w/w zagrożenia - poprzez m. in.:

- 1) podejmowanie/wspieranie systematycznych działań profilaktycznych (informacja, edukacja, promocja zdrowego stylu życia) wśród dzieci i młodzieży szkolnej,
- 2) wspieranie i zabezpieczenie specjalistycznej pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem, uzależnionym i ich rodzinom, ochronę przed przemocą domową – w szczególności z zapewnieniem profesjonalnych form pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym,
- 3) wspieranie działań terapeutycznych, rehabilitacyjnych i reintegracyjnych realizowanych na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 4) ograniczanie dostępności środków psychoaktywnych,
- 5) wspieranie sektora pozarządowego i wolontariatu, aktywnych instytucji i środowisk lokalnych oraz współpracę z nimi w przedmiotowym obszarze, wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrum integracji społecznej.

6. Program koresponduje z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020 – podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego, wyznaczającym cele strategiczne i operacyjne oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz poprawy zdrowia i związanej z nim jakości życia

mieszkańców, a także uwzględnia rekomendacje i priorytety dot. realizowania i finansowania gminnych programów wskazane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

7. Działania zawarte w Programie finansowane są przede wszystkim ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Koordinacja i realizacja działań ujętych w Programie prowadzona jest przez Referat Oświaty, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński.

Rozdział II

DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW i ZASOBÓW NA TERENIE MIASTA i GMINY RADZYŃ CHEŁMIŃSKI

Podstawą do nakreślenia kierunków działań w niniejszym Programie są zarówno wyniki badań ogólnopolskich realizowanych, m.in.: na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii (ESPAD 2015) oraz Krajowego Centrum ds. AIDS jak i tematyczne opracowania zamieszczone na stronach w/w agencji - stanowiących najważniejsze źródła informacji o zachowaniach ryzykownych młodych ludzi.

Najważniejszą jednak rolę w zobrazowaniu sytuacji społecznej w zakresie występujących problemów społecznych w naszej gminie odgrywają dane obrazujące indywidualną sytuację w naszej gminie i mieście, pozyskane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych od lokalnych podmiotów działających na rzecz ograniczania problemu uzależnień i przemocy w rodzinie (takich jak, m.in. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Zespół Szkół w Radzynie Chełmińskim, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) oraz dzięki badaniom wykonanym i podsumowanym przez Dział Badań, Analiz i Consultingu Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych wśród 100 ankietowanych dorosłych mieszkańców gminy, wszystkich sprzedawców napojów alkoholowych w mieście i Gminie Radzyń Chełmiński oraz uczniów klas 4-6, 7-8 oraz klas trzecich gimnazjum Zespołu Szkół w Radzynie chełmińskim, w czerwcu 2019r.

W oparciu o dane ponadlokalne oraz lokalne – zawarte w sprawozdaniach merytorycznych oraz informacjach i danych statystycznych, pozyskanych na przestrzeni pełnych lat poprzedzających okres sporządzenia diagnozy, tj.: 2016 - 2018r. – sporządzono w październiku 2019r. pełną „Diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych” dla Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński.

W podsumowaniu badań przeprowadzonych w gminie Radzyń Chełmiński można wyróżnić zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców. Na podstawie otrzymanych wyników zostały również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające uwagi ze strony władz samorządowych.

1. Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców.

- a) Za najistotniejsze problemy w środowisku lokalnym mieszkańcy uznali zanieczyszczenie krajobrazu (zaśmiecenie) oraz bezrobocie. Z pewnością w tych sferach są największe oczekiwania wobec władz związane z podjęciem działań w obszarze zmniejszenia poziomu bezrobocia, a także walki o czyste środowisko oraz wzrost świadomości ekologicznej wśród społeczności lokalnej.

Za najmniej istotny problem w środowisku lokalnym mieszkańcy uznali bezdomność.

- b) Problem nadużywania alkoholu w Radzynie Chełmińskim jest na średnim poziomie ryzyka. Mieszkańcy piją sporadycznie, ale w dużych ilościach. Większość badanych mieszkańców przejawia właściwe postawy wobec spożywania alkoholu (szczególnie przez dzieci i młodzież, kobiety w ciąży oraz kierowców), jednakże wykazują przeciętny poziom świadomości na temat szkodliwości picia napojów alkoholowych.

Rekomenduje się zwrócenie większej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu i rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach jego spożywania.

- c) Powszechny wydaje się być problem uzależnienia od nikotyny. Prawie co piąty dorosły mieszkaniec Radzyna Chełmińskiego pali tradycyjne papierosy regularnie, a prawie co ósmy - okazjnie. Co szósty respondent pali regularnie e-papierosy. Wiedza na temat szkodliwości palenia e-papierosów jest wśród mieszkańców na relatywnie wysokim poziomie.

Zalecane jest zwrócenie większej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od nikotyny oraz negatywnych konsekwencji zdrowotnych palenia papierosów.

- d) W Radzynie Chełmińskim występuje problem zażywania narkotyków i dopalaczy. Co czwarty badany przyznaje się, że zna w swoim bliskim otoczeniu osoby zażywające substancje odurzające. Najbardziej popularnymi środkami odurzającymi są marihuana i haszysz oraz leki używane w celu odurzenia się. Jednakże zdecydowana większość respondentów nie wie, gdzie można nabyć tego typu substancje.

Rekomendowane jest, aby zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania i zapobiegania uzależnieniom od narkotyków i dopalaczy.

- e) Wyniki badania pozwalają sądzić, że mieszkańcy Radzyna Chełmińskiego nie przejawiają postaw wychowawczych, które są charakterystyczne dla tradycyjnego wychowania. Większość z nich jest przeciwna stosowaniu przemocy fizycznej wobec dzieci. Jednakże prawie połowa badanych mieszkańców (44%) twierdzi, że stosowanie kar fizycznych od czasu do czasu pomaga prawidłowo wychować dziecko, a więcej niż połowa (57%) uważa, że kar fizycznych nie powinno się zakazywać prawnie. Łącznie prawie połowa respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie lub podejrzewają, że tak się dzieje. Wśród mieszkańców zauważalny jest wysoki poziom świadomości na temat specyfiki przemocy w rodzinie. Mieszkańcy nie myślą schematycznie o przemocy i zdają sobie sprawę z najczęstszych przyczyn jej występowania. Jednakże, tylko 8% mieszkańców posiada wiedzę na temat instytucji, do których należy się zwrócić, by pomóc osobie, która jest ofiarą przemocy w rodzinie.

Celem zwiększenia świadomości mieszkańców na temat instytucji oferujących pomoc osobom, które doświadczają przemocy w rodzinie, należałoby, na przykład, przeprowadzić na terenie gminy kampanię informacyjną dotyczącą przemocy w rodzinie oraz lokalnych instytucji, które mogą udzielać pomocy. Jedną z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób byłyby plakaty oraz ulotki psychoedukacyjne zawierające informacje o lokalnych instytucjach, które niosą pomoc osobom doznającym przemocy. Konieczne wydaje się również przeprowadzenie wśród mieszkańców kampanii przeciw przemocy w rodzinie.

- f) Badanie wykazało, że cyberprzemoc stanowi dla lokalnej społeczności zauważalny problem. Co szósty respondent ma w swoim otoczeniu osoby, które padły ofiarą przestępstwa

- internetowego (np. włamanie na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia) lub ma podejrzenia, że tak właśnie się stało. Wskazuje to na konieczność edukacji mieszkańców z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, poprzez wspieranie świadomości prawnej oraz umiejętności ochrony własnych danych w sieci. Ważne jest również wskazanie mieszkańcom instytucji, do których mogą się zgłosić osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego.
- g) Problem uzależnienia od komputerów i Internetu jest w opinii mieszkańców poważny. Już 82% mieszkańców uważa, że jest to dość lub bardzo powszechne zjawisko w ich najbliższym środowisku.
- h) Większość przebadanych mieszkańców ocenia, że problem uzależnienia od gier hazardowych jest niewielki. Również zdecydowana większość mieszkańców gminy nie wie, gdzie mogą zgłosić się osoby uzależnione od hazardu. Wskazuje to na potrzebę rozpowszechnienia informacji na temat instytucji udzielających pomocy osobom uzależnionym.

2. Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży

- a) Wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych osób eksperymentujących z alkoholem, papierosami oraz substancjami psychoaktywnymi. Najbardziej rozpowszechnione wśród badanych uczniów gminy Radzyń Chełmiński są spożywanie napojów alkoholowych oraz palenie papierosów. W grupie badanych uczniów problem eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze, jest zauważalny, jednakże nie rozpowszechniony.
- b) Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w gminie Radzyń Chełmiński jest poważnym problemem. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol. Już 24% uczniów klas 4-6 oraz 60% uczniów klas 7-8 szkoły podstawowej ma za sobą inicjację alkoholową. Wśród gimnazjalistów odsetek ten sięga aż 88%.
- c) Wśród okoliczności sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież często wskazują na picie okazjonalne w towarzystwie rodziny, a także podczas spotkań ze znajomymi, na wyjazdach wakacyjnych oraz imprezach lub dyskotekach, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby. Część uczniów przyznaje, że pierwszy raz spróbowali alkoholu w szkole.
- d) Badania wykazały, że duża część badanych młodych mieszkańców gminy ma kontakt z tytoniem. Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się już 13% uczniów klas 4-6, 38% uczniów klas 7-8 szkoły podstawowej, a także 62% gimnazjalistów. Najczęściej uczniowie wskazują, że palą okazjonalnie podczas spotkań ze znajomymi, w towarzystwie rodziny oraz w szkole.
- e) Jednocześnie niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych i napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Już co dziesiąty uczeń klas młodszych oraz co ósmy uczeń klas starszych szkoły podstawowej, a także co trzeci gimnazjalista przyznaje, że w jego opinii, zakup alkoholu przez osobę nieletnią jest raczej lub bardzo łatwy. Również w kwestii zakupu papierosów prawie co piąty uczeń klas 7-8 szkoły podstawowej oraz co trzeci gimnazjalista uważa, że nie ma z tym większych problemów.

Rekomendujemy podejmowanie działań budujących świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez warsztaty profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców.

- f) W gminie Radzyń Chełmiński problem zażywania narkotyków i dopalaczy jest zauważalny, jednakże nie rozpowszechniony. Inicjację narkotykową ma za sobą 6% uczniów klas 4-6, 5% uczniów klas 7-8 oraz 8% gimnazjalistów. Uczniowie próbowali już marihuany, haszyszu,

amfetaminy, LSD, ekstazy oraz dopalaczy. Z reguły były to pojedyncze eksperymenty w grupie rówieśniczej, jednakże niewielka część uczniów przyznaje, że przyjmuje narkotyki regularnie. Większość uczniów nie wie, gdzie można kupić substancje psychoaktywne w ich środowisku. Jednak, niepokojący jest fakt, że, już 12% uczniów klas 7-8 szkoły podstawowej oraz 41% gimnazjalistów twierdzi, że zakup narkotyków i dopalaczy jest w ich środowisku raczej lub bardzo łatwy.

Rekomendujemy zwrócić szczególną uwagę na podjęcie działań profilaktycznych i/lub interwencyjnych wśród starszych uczniów, w celu zatrzymania zjawiska eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi i zapobiegania powstawaniu uzależnienia.

- g) Badanie wykazało, że 44% uczniów klas młodszych i 57% uczniów klas starszych szkoły podstawowej oraz 87% gimnazjalistów chodzi na wagary. Wśród najczęstszych powodów opuszczania lekcji uczniowie wskazywali antypatię do nauczyciela lub przedmiotu, nudę, namowę znajomych oraz wyrażenie zgody przez rodziców.
- h) Problemem wśród młodych mieszkańców gminy są przypadki agresji i przemocy (zarówno fizycznej, jak i psychicznej), z jakimi młodzi ludzie spotykają się w środowisku szkolnym i pozaszkolnym. Część uczniów ma za sobą doświadczenia przemocy ze strony rówieśników. Część przyznaje, że doświadczają przemocy sporadycznie, a pewna grupa uczniów – regularnie (np. kilka razy w miesiącu lub kilka razy w tygodniu), a nawet codziennie. Otrzymane wyniki na temat jakości relacji rówieśniczych w badanych klasach powinny skłonić do zapoczątkowania lub rozwijania w szkole działań z zakresu zapobiegania agresji i przemocy oraz rozwiązywania konfliktów. Preferowane byłyby także doskonalenie szkolnych rozwiązań systemowych w zakresie kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych.
- i) Z odpowiedzi udzielonych przez uczniów wynika, że w szkołach obecny jest zwyczaj „chrztu” młodszych uczniów. Przyznaje to 8% uczniów klas 4-6 i 5% uczniów klas 7-8 szkoły podstawowej oraz 17% gimnazjalistów. Na podstawie powyższych danych można uznać zjawisko tzw. chrztu, jako problem zauważalny, szczególnie wśród uczniów gimnazjum.
- j) Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera i Internetu przez uczniów. Uczniowie spędzają dziennie nawet cztery lub pięć godzin dziennie przed komputerem, a 17% uczniów klas 4-6, 17% uczniów klas 7-8 oraz 29% gimnazjalistów - powyżej 5 godzin dziennie. Warto zaznaczyć, że większość uczniów wykorzystuje komputer do grania w gry, korzystania z portali społecznościowych oraz różnych aplikacji do rozmów, a tylko niewielka część z nich czas spędzony przed komputerem przeznacza na naukę. Już 9% młodszych uczniów oraz 8% starszych uczniów szkoły podstawowej, a także 4% gimnazjalistów przyznało, że brak dostępu do Internetu przez kilka dni odczuliłoby bardzo negatywnie. Uczniowie Ci mogą być poważnie zagrożeni uzależnieniem od komputerów i Internetu.

Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

- k) Badanie wykazało, że co czwarty uczeń klas 4-6, co trzeci uczeń klas 7-8, a także co trzeci gimnazjalista doświadczył w przestrzeni internetowej zjawiska hejtu. Uczniowie padali również ofiarami innych działań z zakresu cyberprzemocy. Powyższe dane wyraźnie wskazują, że problem cyberprzemocy jest najbardziej powszechny wśród starszych uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjalistów. Jednakże, już spora część młodszych uczniów klas podstawowych doświadczyła przemocy w przestrzeni internetowej.

W perspektywie wyników na temat funkcjonowania badanych uczniów w Internecie konieczna wydaje się również szeroka edukacja z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, czyli wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, czy poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.

- l) Zauważalnym problemem wydaje się być skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych. Również internetowe gry "na pieniądze" zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży. Warto zaznajomić uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych lub krótkich pogadanek na lekcjach wychowawczych.

3. Wnioski dotyczące badań punktów sprzedaży alkoholu.

- a) Ankieta wykazała, że osoby niepełnoletnie regularnie podejmują próby zakupu napojów alkoholowych. Przypadki próby kupna zdarzają się najczęściej kilka razy w miesiącu (76%) oraz kilka razy w roku (12%).
- b) Badanie wykazało, że spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży jest regularnym zjawiskiem, zdarzającym się najczęściej kilka razy w miesiącu. Tylko co piąty sprzedawca przyznaje, że takie sytuacje mu się nigdy nie zdarzają.
- c) Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy raczej odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Większość badanych twierdzi, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobom, co do których mieli podejrzenie, że są nieletnie. Jednakże, w przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol tylko 31% badanych deklaruje, że zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek, a często robi to kolejne 44% osób. Co czwarty sprzedawca twierdzi, że rzadko sprawdza wiek osoby próbującej kupić alkohol.
- d) Wśród ankietowanych pracowników punktów sprzedaży większość badanych przejawia właściwe postawy wobec spożywania alkoholu (szczególnie przez dzieci i młodzież, kobiety w ciąży oraz kierowców), jednakże wykazuje średni poziom świadomości na temat szkodliwości picia napojów alkoholowych.
- e) Wszyscy badani ocenili funkcjonowanie kontroli punktów sprzedaży raczej i bardzo dobrze.

4. Oddziaływania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży – rekomendacje oparte na modelu profilaktyki pozytywnej:

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) podaje, że aż 50% zaburzeń zdrowia psychicznego prowadzących do nadużywania substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy, a także innych postaw antyspołecznych zaczyna się w okresie dojrzewania. Dzieci i młodzież są więc grupą wymagającą szczególnie intensywnych oddziaływań profilaktycznych.

Środowisko szkolne wywiera ogromny wpływ na rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży, stąd jego kształtowanie może sprzyjać zdrowiu psychicznemu. Australijskie badania na zlecenie WHO pozwoliły na wyodrębnienie najistotniejszych czynników chroniących oraz czynników ryzyka:

1) Czynniki ryzyka

- a) przemoc rówieśnicza
- b) odrzucenie przez rówieśników

- c) słaba więź ze szkołą
- d) niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem (brak kontroli)
- e) destrukcyjna grupa rówieśnicza
- f) niepowodzenia szkolne

2) Czynniki chroniące

Przez „czynniki chroniące” należy rozumieć: wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka, zwiększające „odporność” jednostki a więc zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań problemowych. Można je pogrupować w kilka kategorii:

- a) poczucie przynależności
  - pozytywny klimat szkoły
  - prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza
  - wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy
  - okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć
  - zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy.

Wymienione czynniki chroniące mają charakter uniwersalny. Zadaniem warsztatów profilaktycznych jest wzmocnienie czynników chroniących oraz osłabianie czynników ryzyka. Warto pamiętać, że oddziaływanie w zakresie jednego tematu zajęć, np. dotyczących jedynie przemocy może przynieść pozytywne rezultaty także w profilaktyce innych zachowań ryzykownych.

Na podstawie zrealizowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych badań pn.: „Czynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z postawami problemowymi warszawskich gimnazjalistów klas I-II”, sformułowano kilka wniosków i rekomendacji o charakterze ogólnym. Mianowicie:

- 1) nadrzędną rekomendacją wyznaczającą kierunek działań profilaktycznych jest wzmocnienie pozytywnego stosunku do nauczycieli oraz budowanie klimatu współpracy pomiędzy nauczycielami w szkole oraz wspieranie konstruktywnych zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych młodzieży;
- 2) do najbardziej uniwersalnych i selektywnych czynników chroniących uczniów klas gimnazjalnych przed angażowaniem się w zachowania problemowe należy włączyć: pozytywne nastawienie do nauczycieli; udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych; aktywny udział w praktykach i uroczystościach religijnych; dobry kontakt z rodzicami; monitorowanie przez rodziców miejsc, w których gimnazjalista spędza czas wolny.
- 3) efektywna ochrona młodzieży wiąże się z prawidłowym rozumieniem przez nauczycieli procesów rozwojowych właściwych dla okresy adolescencji. Dlatego zaleca się, aby wspierać pedagogów i nauczycieli zarówno na poziomie kształcenia formalnego, jak i nieformalnego, w zdobywaniu wiedzy oraz poszerzaniu umiejętności w zakresie rozpoznawania wyzwań oraz trudności specyficznych dla tego okresu rozwoju;
- 4) wsparcie nauczycieli powinno także objąć działania związane z przeciwdziałaniem wypaleniu zawodowemu: „Dbałość o dobry stan zdrowia psychicznego nauczycieli uczących w gimnazjum powinna być częścią szkolnego programu profilaktyki. W tym celu należy wpierać wszelkie inicjatywy służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli, ułatwiać im dostęp do form kształcenia i rozwoju własnych możliwości”;
- 5) działania profilaktyczne powinny być ukierunkowane na uczenie umiejętności życiowych uczniów związanych m.in. z postawami asertywności, konstruktywnym rozwiązywaniem

konfliktów rówieśniczych na drodze negocjacji/mediacji oraz wspieranie ich w kształtowaniu poczucia własnej wartości.

Kolejnym wnioskiem związanym ze skutecznością profilaktyki jest konieczność planowania cyklicznych działań. Warunkiem zmiany postawy (a więc nadrzędnego celu oddziaływań profilaktycznych) jest ich regularne utrwalanie, zastępowanie zachowań destruktywnych konstruktywnymi oraz wspieranie uczniów w zdobywaniu wiedzy nie tylko na temat zagrożeń przyjmowanych przez nich postaw, ale także pomoc w gromadzeniu wiedzy na temat alternatywnych postaw, tj. warunkujących poprawę jakości funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym i rodzinnym. Jednym z elementów skutecznej profilaktyki jest także ewaluacja podejmowanych działań. Jej cel wiąże się z oceną skuteczności wprowadzanych zmian i planowaniu następnych.

Wśród postulowanych oddziaływań profilaktycznych należy wyróżnić:

- 1) zwrócenie uwagi nauczycieli i opiekunów na specyficzne potrzeby uczniów, które wiążą się ze specyfiką ich rozwoju psychospołecznego;
- 2) wsparcie rozwoju praktycznych umiejętności uczniów w zakresie rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem, asertywnością, konstruktywnym wyrażaniem emocji i potrzeb, przyjmowania perspektywy innych oraz empatii;
- 3) wspieranie uczniów w rozwijaniu ich pasji, zainteresowań oraz w kształtowaniu w nich postaw ukierunkowanych na twórczość, kreatywność i motywację odkrywania nowych rzeczy;
- 4) wzmacnianie w uczniach poczucia przynależności, skuteczności i sprawczości;
- 5) kreowanie pozytywnej atmosfery współpracy, umożliwiającej im samodzielne podejmowanie decyzji, branie za nich odpowiedzialności.

Warto również wspomnieć, że obok oddziaływań kierowanych do uczniów warto planować także szkolenia profilaktyczne dla grona pedagogicznego oraz rodziców. Jest to warunkiem inicjowania zmian systemowych, a więc nie tylko pracy nad zasobami osobowymi uczniów, ale także kształtowania ich środowiska szkolnego oraz rodzinnego – głównych środowisk, w których funkcjonują.

Przedstawione powyżej dane potwierdzają konieczność kontynuowania realizowanych do tej pory kierunków działań profilaktycznych w naszej gminie. Działania skierowane do młodzieży oraz ich rodziców i wychowawców należy weryfikować, poszukując rozwiązań dostosowanych do aktualnych potrzeb i nowych wyzwań (m.in. edukacja związana z problematyką NSP).

Niezbędne jest także kontynuowanie systematycznych oddziaływań kontrolnych w szczególności dot. sprzedaży i podawania używek nieletnim.

Pełna wersja „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych” dostępna jest w wersji papierowej w wydziale Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw społecznych, pok. nr 16 oraz na stronie internetowej www.radzynchelminski.eu/GKRPA

Rozdział III **CEL PROGRAMU**

Podstawę do nakreślenia działań do realizacji w 2020 roku przez Miasto i Gminę, w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii i innym uzależnieniom, stanowi Narodowy Program Zdrowia, na lata 2016-2020, o którym mowa w ustawie z dnia 11 września 2015r. o

zdrowiu publicznym (Dz.U. 2016, poz.1492) w tym wyodrębniony cel operacyjny nr 2 „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”.

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień na 2020 rok jest:

- 1) kształtowanie właściwych postaw wobec picia alkoholu, używania narkotyków oraz podejmowania innych zachowań ryzykownych szczególnie przez dzieci i młodzież,
- 2) ograniczanie popytu i podaży środków psychoaktywnych,
- 3) redukcja szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie innego rodzaju uzależnieniom,
- 4) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Osiągnięciu w/w celów służyć będzie realizacja zadań wyszczególnionych w Rozdziale IV oraz w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszego Programu.

Rozdział IV GŁÓWNE ZADANIA DO REALIZACJI

1. Diagnoza i monitoring problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień na terenie Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński poprzez:

- 1) systematyczne rozpoznawanie problemów, prowadzenie badań, stosowanie dostępnych metod i narzędzi badawczych: wywiady, testy, ankiety, sondaże, diagnoza,
- 2) współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z: Policją, właściwą Komisją Rady Miejskiej, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Szkół, Kościołem Katolickim oraz innymi instytucjami, organizacjami społecznymi, sołectwami i KGW w celu analizy i podjęcia działań zapobiegawczych na podstawie zebranego materiału,

2. Prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej poprzez m.in.:

- 1) organizowanie kampanii społecznych adresowanych w szczególności do dzieci i młodzieży oraz rodziców, n/t.: zagrożeń wynikających z picia alkoholu, palenia tytoniu, używania środków odurzających i NSP;
- 2) realizację programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży (m.in. w placówkach oświatowych, opiekuńczo – wychowawczych oraz przy okazji organizacji otwartych imprez gminnych), poprzez realizację programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego jak i autorskich;
- 3) wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, służących promocji zdrowego stylu życia – wolnego od uzależnień i zachowań ryzykownych;
- 4) wspieranie działań na rzecz doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dot. wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, NSP oraz umiejętności podejmowania interwencji profilaktycznej;
- 6) wspieranie działań na rzecz rozwoju umiejętności wychowawczych rodziców i opiekunów;
- 7) wspieranie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców;
- 8) prowadzenie edukacji publicznej na rzecz mieszkańców (m.in.: akcje i kampanie profilaktyczne, wydawnictwa informacyjne, edukacyjne, media) połączonej z informacją

n/t. dostępu do placówek pomocowych i placówek leczenia dla osób uzależnionych, bądź zagrożonych uzależnieniem;

- 9) wspieranie działań i finansowanie szkoleń zwiększających kompetencje członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz lokalnych środowisk zaangażowanych w profilaktykę zachowań ryzykownych;
- 10) wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach;
- 11) prowadzenie działań profilaktycznych wspartych różnymi przedsięwzięciami sportowo-rekreacyjnymi, muzycznymi i edukacyjnymi.

3. Prowadzenie działalności profilaktycznej i opiekuńczo – pomocowej na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych / dotkniętych problemem uzależnień oraz przemocy, głównie poprzez:

- 1) wspieranie realizacji programów profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży z grupy szczególnego ryzyka w tym zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
- 2) rozwój działań opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych poprzez wspieranie działalności świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych w formie:
  - a) finansowania zatrudnienia opiekunów, animatorów, terapeutów,
  - b) doposażania placówek w wyposażenie niezbędne do prowadzenia atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zajęć;
  - c) zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników świetlic;
- 3) wspieranie wypoczynku dzieci i młodzieży połączonego z realizacją programu profilaktycznego;
- 4) wspieranie działalności pomocowej, w tym punktów informacyjno-konsultacyjnych, m.in.: dla dzieci, młodzieży oraz poradnictwa rodzinnego.

4. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie, w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie realizacji projektów oferujących specjalistyczną pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom;
- 2) wspieranie różnorodnych działań pomocowych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym procedury „Niebieskiej Karty”;
- 3) wspieranie działań o charakterze interwencji kryzysowej;
- 4) realizację procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego;
- 5) podejmowanie przez Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności interwencyjno – motywujących wobec osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków do poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno–edukacyjnym
- 6) zwiększanie dostępności do zorganizowanych form pomocy specjalistycznej (m.in.: poprzez finansowanie dyżurów psychologa i terapeuty uzależnień w punkcie konsultacyjno – informacyjnym, grupy wsparcia, telefony zaufania, kursy odwykowe);
- 7) wspieranie realizacji programów terapeutycznych dla Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA).

5. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem, uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez:

- 1) finansowe wspieranie poradni specjalistycznych, punktów informacyjno- konsultacyjnych i telefonów zaufania;
- 2) organizowanie spotkań edukacyjno-terapeutycznych,
- 3) wspieranie realizacji programów postrehabilitacyjnych dla osób uzależnionych;
- 4) wspieranie programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych – wspieranie działań służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób prowadzących terapię;

6. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz wspieranie zatrudnienia socjalnego, w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób uzależnionych i ich rodzin;
- 2) wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych i ich rodzin, w tym działalności centrum integracji społecznej i klubów integracji społecznej;
- 3) wspieranie działań pomocowych na rzecz bezdomnych oraz rodzin dotkniętych ubóstwem z problemem uzależnień,
- 4) wspieranie działalności grup samopomocowych;
- 5) wspieranie działań o charakterze terapeutycznym służących umacnianiu procesu zdrowienia uzależnionych;
- 6) prowadzenie edukacji publicznej w zakresie profilaktyki uzależnień oraz upowszechnianie informacji o ofercie pomocowej;
- 7) współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- 8) wspieranie działań mających na celu zmniejszanie zjawiska nietrzeźwości na drogach;
- 9) organizowanie konkursów dla organizacji pozarządowych w celu organizowania programów z profilaktyki uzależnień, przy współpracy różnymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką,
- 10) współpracę z organizacjami pozarządowymi, instytucjami, osobami fizycznymi, Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi oraz jednostkami organizacyjnymi podległymi organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowanymi (w tym instytucjami kultury) w zakresie realizacji zadań wynikających z Programu.

7. Ograniczanie dostępności środków psychoaktywnych, w szczególności poprzez:

- 1) prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ustawy:
  - a) o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
  - b) o przeciwdziałaniu narkomanii,
  - c) o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- 2) ograniczanie dostępności alkoholu poprzez:
  - a) przestrzeganie ustalonej uchwałami Rady Miejskiej Radzyna Chełmińskiego liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński
  - b) wydawanie zezwoleń dla placówek handlowych i gastronomicznych w ramach limitu określonego przez Radę Miejską Radzyna Chełmińskiego.

8. Ustala się zasady wydawania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży w taki sposób, by alkohol nie był dostępny bardziej niż artykuły pierwszej potrzeby (racjonalizacja sprzedaży alkoholu):

- 1) każdorazowe wydanie nowego zezwolenia stałego musi być konsultowane z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) w punkcie sprzedaży musi być wywieszona czytelna informacja widocznym miejscu o możliwości cofnięcia zezwolenia w przypadkach określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a w szczególności za:
  - a) nieprzestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi zawartych w ustawie, a w szczególności za sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
  - b) powtarzające się zakłócanie porządku publicznego w miejscach sprzedaży,
  - c) wprowadzenie do sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł
  - d) nieprzestrzegania warunków określonych w zezwoleniu,
  - e) otrzymane zezwolenie winno być wywieszane w punkcie sprzedaży na widocznym miejscu i zabezpieczone przed zniszczeniem;
- 3) przy sprzedaży napojów alkoholowych (w detalu i gastronomii) należy przestrzegać przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które zabraniają sprzedaży i konsumpcji osobom:
  - a) w stanie nietrzeźwym,
  - b) do 18 lat,
  - c) na kredyt i pod zastaw,
- 4) przy sprzedaży detalicznej wszystkich napojów alkoholowych:
  - a) zabrania się konsumpcji w miejscu sprzedaży,
  - b) właściciel sklepu zobowiązany jest zapewnić obsłudze sklepu oraz klientom bezpieczeństwo przebywania w sklepie oraz przed sklepem.

8. W celu realizacji programu gmina prowadzi współpracę z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii w ramach swoich obowiązków służbowych, a także współpracę merytoryczną i finansową z innymi gminami, Pełnomocnikiem Wojewody ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.in. poprzez:

- 1) partycypowanie w funkcjonowaniu utworzonego w województwie kujawsko-pomorskim telefonu pogotowia dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska linia”,
- 2) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

Rozdział V

WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ

1. Podstawowymi wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań będą:

- 1) liczba realizowanych programów profilaktycznych i osób nimi objętych;
- 2) liczba osób korzystających ze zorganizowanej pomocy specjalistycznej;
- 3) liczba zorganizowanych szkoleń, seminariów, konferencji oraz ich uczestników;

- 4) liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi w świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych;
- 5) liczba osób i rodzin objętych pomocą z powodu problemu przemocy w rodzinie;
- 6) liczba punktów podających i sprzedających alkohol objętych kontrolami i wyniki kontroli;

Rozdział VI

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Realizacja Programu koordynowana jest przez Referat Oświaty, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński.
2. Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Zlecenie zadań gminnym jednostkom organizacyjnym, w tym placówkom oświatowym, realizowane będzie w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych, który odpowiedzialny będzie za wydatkowanie środków zgodnie z założeniami niniejszego programu.

Rozdział VII

Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Podniesienie świadomości mieszkańców miasta i gminy Radzyń Chełmiński a zwłaszcza dzieci i młodzieży - wobec skutków różnego rodzaju uzależnień i stosowania przemocy.
2. Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczaniem występowania uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych uzależnień na terenie miasta i gminy Radzyń Chełmiński.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym i zagrożonym wykluczeniu społecznemu z tytułu uzależnień.
4. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z uzależnienia i współuzależnienia.

Rozdział VIII

Główni realizatorzy i partnerzy Programu

1. Urząd Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzynie Chełmińskim,
3. Jednostki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy Radzyń Chełmiński,
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Radzynie Chełmińskim,
5. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Radzynie Chełmińskim,
6. Placówki oświatowo – wychowawcze i opiekuńczo – wychowawcze,
7. Organizacje pozarządowe,
8. Komenda Miejska Policji w Grudziądzu,
9. Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie, w tym Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej,

Rozdział IX

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzynie Chelmińskim

Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie zgodnie z następującymi zasadami:

1. Za każdorazowy udział w posiedzeniu plenarnym członkom Gminnej Komisji przysługuje wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości 280 zł brutto, z wyjątkiem Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, któremu za całokształt prowadzonych prac GKRPA przysługuje wynagrodzenie w wysokości 560 zł brutto.
2. Za każdorazowy udział w pracach Zespołu Kontrolnego GKRPA (kontrola punktów podawania i sprzedaży alkoholu) członkowie biorący udział w kontroli otrzymują wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości 150 zł brutto.
3. Za każdorazowy udział w pracach Zespołu Motywacyjno-Interwencyjnego GKRPA (kontrola punktów podawania i sprzedaży alkoholu) członkowie biorący udział w pracach otrzymują wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości 150 zł brutto.
4. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust.1 wypłacone będzie na podstawie listy płac po przedłożeniu podpisanej listy obecności stwierdzającej udział w posiedzeniu członków komisji.
5. Członkom komisji przysługuje zwrot kosztów podróży pojazdem prywatnym w razie wykonywania czynności poza miejscem stałej siedziby komisji (m.in. w związku z kontrolą punktów sprzedaży napojów alkoholowych, uczestnictwem w szkoleniach, itp.) według stawki:
  - 1) samochód osobowy o poj. skokowej silnika do 900 cm³ - 0,50 zł za 1 km przejazdu
  - 2) samochód osobowy o poj. skokowej silnika pow. 900 cm³ - 0,80 zł za 1 km przejazdu
6. Rozliczenie kosztów delegacji nastąpi na podstawie druku polecenia wyjazdu służbowego.
7. Łączne wynagrodzenie z tytułów wymienionych w pkt. 1, 2, 3 i 4 nie może w skali miesiąca przekroczyć 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018r. poz.2177 z późn. zm.)

Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na rok 2020

Forma wydatku	Przewidywany koszt	Opis zadania
USŁUGI	35 150 zł	- Szkolenie członków GKRPA, Służby Zdrowia, Policji, Nauczycieli, terapeutów, opiekunów świetlic środowiskowej, - realizacja programów profilaktycznych, kampanii społ. podczas pikników i festynów gminnych - organizacja czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i członków rodzin dotkniętych problemem uzależnień, tj. organizacja wypoczynku letniego, kolonii, półkolonii, wakacyjnych i zimowych spotkań, wyjazdów, spotkań integracyjnych, - usługi psychologiczne, terapeutyczne, profilaktyczne,
	3 000	- Usługi specjalistyczne w zakresie profilaktyki uzależnień od narkotyków, NSP, itp.
ZAKUPY/materiały	8 000 zł	- na potrzeby funkcjonowania i działalności punktu konsultacyjnego, świetlic środowiskowych, przeprowadzenia zajęć/konkursów/szkoleń o tematyce profilaktyki uzależnień,
	3 000 zł	- Zakup materiałów do zajęć warsztatów, wyposażenie punktu konsultacyjnego w zakresie realizacji profilaktyki uzależnień od narkotyków, dopalaczy, itp.
UMOWY ZLECENIE	35 000 zł	- Wynagrodzenia z tyt. działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - wynagrodzenie terapeutów uzależnień, pracowników świetlic środowiskowych, pełnomocnika ds. uzależnień w U rządzie Miasta i Gminy Radzyń Chełm.
NAGRODY	6 000 zł	Dla uczestników konkursów o tematyce profilaktyki uzależnień, zagospodarowania czasu wolnego z dala od ryzykownych zachowań, itp. wg programu profilaktycznego zaakceptowanego przez GKRPA
ART. SPOŻYWCZE	5 000 zł	Na potrzeby uczestników zajęć w grupach socjoterapeutycznych, świetlicach środowiskowych, podczas szkoleń, warsztatów, wyjazdów, kampanii społecznych, podczas spotkań konsultacyjno-terapeutycznych, i in.
SĄD	600	Opłaty sądowe
NIEBIESKA LINIA	250	Udział w projekcie „Niebieska Linia”
DELEGACJE	2 000 zł	Delegacje członków GKRPA

Planowane wpływy z zezwoleń w 2020r.: 98 000 zł

Realizacja: 100%